
Strzałkowskiego Jerzego, al.

Dzielnice: Wola

Osiedla: Nowolipki

Atrybuty: Nazwy własne Nazwy osobowe Imiona i nazwiska

Rok utworzenia nazwy: 2011

Opis

Jerzy Strzałkowski (1907-1991) - pułkownik Wojska Polskiego. Przyszedł na świat w w Sułtanówce niedaleko Kijowa, skąd po wybuchu rewolucji październikowej został wraz z dziadkami, rodzicami i rodzeństwem przesiedlony do Chersonia nad Dnieprem. Chory na tyfus pozostał z wujem, skąd przez Kijów i Czytę znalazł się Harbinie w północno-wschodnich Chinach. Stamtąd, dzięki Polskiemu Komitetowi Ratunkowemu Dzieci Dalekiego Wschodu w 1922 roku przez Japonię dotarł do Polski, gdzie w Warszawie spotkał się z matką i rodzeństwem. Wszyscy zostali skierowani do Wejherowa, skąd po otrzymaniu świadectwa dojrzałości sześć lat później powrócił do Warszawy i rozpoczął tu studia na Wydziale Psychologii tutejszego Uniwersytetu. Pamiętając swoje przeżycia z dzieciństwa doprowadził do powstania Związku Młodzieży z Dalekiego Wschodu, którego został pierwszym prezesem. Zajmował się dziećmi i młodzieżą, był stałym współpracownikiem Janusza Korczaka w jego bielańskim "Naszym Domu". Był kuratorem sądowym dla nieletnich, kierował również Ośrodkiem Wypoczynkowym dla Dzieci Upośledzonych w podgrudziądzkiej Gardei. Spodziewając się zagrożenia ze strony hitlerowskich Niemiec ukończył Szkołę Podchorążych Rezerwy działającą w Warszawie przy 36. Pułku Piechoty Legii Akademickiej. Podczas kampanii wrześniowej - w randze porucznika - dowodził kompanią tejże formacji, później doprowadził do powstania Powstańczych Oddziałów Specjalnych (na bazie członków Związku), które po włączeniu w struktury Armii Krajowej przyjęły nazwę "Jerzyki" (od jego imienia). Tuż przed wybuchem Powstania Warszawskiego z formacji tej powstał Batalion "Jerzyki", którym dowodził. Walczył głównie na Starówce, 22 VIII kanałami (z placu Krasińskich) przedostał się do Puszczy Kampinoskiej w celu zdobycia większej ilości broni. Był uczestnikiem bitwy pod Pociechą (28 VIII - 5 IX), przysiółkiem położonym niedaleko Truskawia (zginęło tu 23 jego podwładnych a 30 zostało rannych). 17 I rozkazem rozwiązał organizację. Obserwowany przez Urząd Bezpieczeństwa został kilka miesięcy później aresztowany i po ciężkich przesłuchaniach zwolniony kilka tygodni później z zakazem pracy pedagogicznej i zamieszkania w Warszawie. Dopiero po sześciu latach tułaczki udało mu się powrócić do stolicy, gdzie został pracownikiem powstałej właśnie Desy. Zwolniony pod koniec 1956 roku, został kierownikiem Administracji Domów Mieszkalnych Praga II a w III 1959 roku objął taką samą funkcję w "12" na Muranowie, gdzie udało mu się stworzyć nieoficjalne miejsca bardzo przyjazne dzieciom i młodzieży, zwane "republiką muranowską" (on sam otrzymał przydomek "Ojciec tysiąca dzieci"). Przepracował tu dziewięć lat, po czym tuż przed przejściem na emeryturę związał się ze Spółdzielnią Budownictwa pracowników Stowarzyszenia "PAX". Pomimo pracy w cywilu został awansowany do

stopnia majora (X 1945), podpułkownika (X 1975) i pułkownika (IX 1979). W 1958 roku zamieszkał u swoich przyjaciół, rodziny Rybalków, w domu przy ul. Linneusza 7. Zmarł w Pruszkowie.

Spoczywa:

Cmentarz Wojskowy na Powązkach, kwatera 27 A, rząd 3, miejsce 3.

Ciekawostki

Stan obecny:

Data nadania nazwy: 2011.10.20
